

เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ ตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ

ผู้วิจัย นางญาณิสรา ขามฤทธิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน
ปีที่วิจัย 2545

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด หลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2545 จำนวน 8 ห้อง ทั้งหมด 360 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2545 จำนวน 45 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. การออกแบบวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยทำการทดลองกับนักเรียนกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนเรียนตามสัญลักษณ์ O 1 X O 2

3. เครื่องมือการวิจัย

3.1 แผนการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับใช้ในการวิจัย จำนวน 2 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง เป็นเวลา 2 สัปดาห์

(1) แผนที่ 1 เรื่อง การประดิษฐ์ที่รองแก้วจากกาบกล้วย

(2) แผนที่ 2 เรื่อง การประดิษฐ์ถาดทรงโค้งจากผักตบชวา

3.2 นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น จำนวน 2 ชุด ดังนี้

(1) การประดิษฐ์ที่รองแก้วจากกาบกล้วย

(2) การประดิษฐ์ถาดทรงโค้งจากผักตบชวา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลทางการเรียน ได้แก่

(1) แบบทดสอบภาคทฤษฎี เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 20 ข้อ จำนวน 1 ชุด

(2) แบบทดสอบภาคปฏิบัติจำนวน 1 ชุด

(3) แบบวัดความพึงพอใจ สำหรับวัดความพึงพอใจในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ จำนวน 9 ข้อ มี 1 ฉบับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนดังนี้

4.1 ทำหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียน ทำความเข้าใจกับครูใน โรงเรียนและแจ้งวัตถุประสงค์กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทร์เบกษาอนุสรณ์ ตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เวลา 1 ชั่วโมง ด้วยตนเองเมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2546

4.3 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ โดยใช้ระยะเวลาทดลอง 8 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2546

4.4 เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลง ตามแผนเวลาที่กำหนด ก็ทำการทดสอบทันที ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับฉบับก่อนเรียน โดยทดสอบหลังเรียน (Post - test) ในวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2546

4.5 การทดสอบเสร็จสิ้นลงก็ทำการวัดความพึงพอใจกับนักเรียนด้วยแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้น จำนวน 9 ข้อ ใช้เวลา 15 นาที และนำข้อมูลจากการดำเนินการมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไปนี้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องคิดเลขประกอบการศึกษาตัวอย่างจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เป็นแนวทางคล้ายกันตามรายละเอียดดังนี้

5.1 วิเคราะห์คะแนนสอบก่อนเรียน โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์รวม ทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์คะแนนการสอบหลังเรียน โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนผ่านเกณฑ์รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงาน และอาชีพ เรื่องการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t -test ในกรณีทีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน

5.4 วิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ย และหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานและอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ โดยหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่า

1.1 กรณีก่อนเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 33.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 16.02, S = 3.12$)

1.2 กรณีหลังเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 40.18, S = 2.68$) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคทฤษฎี ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 โดยผลการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 25.22, S = 2.64$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 โดยผลการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 14.96, S = 1.61$)

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานและอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี ผ่านเกณฑ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาคปฏิบัติไม่ได้เปรียบเทียบเนื่องจากไม่ได้ทดสอบก่อนเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาการงานและอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทบูรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.61, S = 0.52$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพอใจมากที่สุด 8 ข้อ คือ เนื้อหาสาระในการสอนน่าสนใจ กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา การร่วมกิจกรรมระหว่างครูกับนักเรียนเป็นกันเอง การเอาใจใส่ในการเรียนการสอนของครูมีมาก บรรยากาศในการเรียนการสอนโดยใช้ชุดชุดแบบฝึกปฏิบัติการดีมาก การใช้สื่อในการเรียนการสอนเหมาะสม ลักษณะของชุดฝึกปฏิบัติการเหมาะกับการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจ ($\bar{x} = 4.78, 4.6, 4.6, 4.73, 4.64, 4.69, 4.62, 4.58, S = 0.41, 0.50, 0.50, 0.45, 0.49, 0.46, 0.50$) และนักเรียนมีความพึงพอใจมาก 1 ข้อ คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติการมาก ($\bar{x} = 4.24, S = 0.51$)